

Halkla İlişkilerde Kamuyu Bilgilendirme Modeli: Konya Örneğinde 4+4+4 Eğitim Sistemine Yönelik Bir Saha Araştırması

*Public Information Model in Public Relations: A Field Survey of
4+4+4 Education System in The Case of Konya*

Kadir CANÖZ*
Nilüfer CANÖZ**

ÖZET

Kamu kurumlarının veya şirketlerin çıkarı adına, doğrulukla ve açıkça, basına ve halka değeri olan ve onları ilgilendiren konularda anında ve doğru enformasyon sağlamak olarak tanımlanan halkla ilişkiler; günümüzde kuruluşların olmazsa olmazları arasında yer almaktadır. Özellikle kamu kuruluşları kamuyu bilgilendirme modeli çerçevesinde, almış oldukları kararları halka aktarmada, onları bilgilendirmede ve ikna etmede halkla ilişkilerden yoğun şekilde yararlanmaktadır.

Bu çalışmada Ülkemizdeki halkla ilişkiler uygulamalarının boyutunu ve işlevselliğini araştırmak amacıyla, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2012-2013 eğitim öğretim yılının başında uygulamaya koyduğu 4+4+4 eğitim sistemi, kamuyu bilgilendirme modeli çerçevesinde incelenmiştir. Saha araştırması yönteminin kullanıldığı bu araştırmada T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın yaptığı çalışmaların hedef kitleler üzerindeki etki düzeyleri Konya örneğinde seçilen 462 kişiden elde edilen verilerle ortaya konulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre; katılımcıların büyük çoğunluğu Türkiye'nin eğitim sistemini başarısız bulmakta ve yeni eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirilmediklerine inanmaktadırlar.

ANAHTAR KELİMELER

Halkla İlişkiler, Hedef Kitle, Kamuyu Bilgilendirme, Kamuyu Bilgilendirme Modeli,
4+4+4 Eğitim Sistemi

ABSTRACT

Public relations, described as to provide information rightly and instantly for the

* Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü Öğretim Üyesi, alpbeg06@hotmail.com

** Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halkla İlişkiler ve Tanıtım ABD Doktora Öğrencisi

press and public on behalf of public institutions or companies about the subjects they are interested in or valuable for them, is one of the sine qua non of the organizations today. Especially with in the framework of public information model, public institutions benefit intensively from the public relations to transfer the decisions taken, to inform and to convince the public.

In this study, education system 4+4+4 put in practice in the education year of 2012-2013 by Turkish Ministry of Education , was examined in the framework of public information model to investigate the functionality and application dimensions in our country. In the research used field survey method, the effect levels of practices of Turkish Ministry of Education on target groups were put forward by data obtained from 462 people selected from the case of Konya. According the results of research, the majority of the participants found Turkish Education System failed and believed that they were not informed sufficiently about the new education system.

•

KEY WORDS

Public relations, target group, public information, public information model, 4+4+4 Education System

Toplumbilim açısından sosyalleşme, toplumun değerler sisteminin ve ideallerinin bireye aktararak, özellikle sosyal hayatta oynayacağı “rollerin” ona öğretilmesi süreci olarak tanımlanmaktadır (Memduhoğlu, 2008:138). Sosyalleşme yoluyla, birey içerisinde bulunmuş olduğu toplumun normlarını öğrenerek onlara uyar ve böylelikle sosyal düzen sağlanır. İnsanın sosyalleşmesinde birçok kurum ve kurallar bulunmaktadır ki; eğitim kurumları bunların en başında gelmektedir.

İlkel insanın korunması, avlanması ve yaşamını idame ettirebilmesi için çağına uygun eğitim, günümüz modern insanında şekil ve içerik değiştirerek duraksamadan, daha da yoğunlaşarak sistem halinde devam etmektedir. Ancak bu sistemin, çağın ve şartların gerekliliği gibi doğal nedenlerle veya siyasi ve ideolojik nedenlerle zaman zaman revize edilmesi söz konusu olmaktadır. Her ne sebeple olursa olsun değiştirilen sistemin halka benimsetilmesi, aksamadan yürütülebilmesi ise ancak onun yeterli düzeyde tanıtılması ile mümkün olabilmektedir. Bu amaçla, yapılan halkla ilişkiler etkinliklerine bilimsel açıdan yaklaşıldığında farklı modeller çerçevesinde ele alınıp değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bilimsel çalışmalarda model kavramı gerçekliğin temsiline ilişkin bir yapıyı ifade etmektedir. İnsan zihninin gerçekliğin tümünü bir bütün olarak kavrayamayışı nedeniyle gerçekliği birbiriyle yakından ilişkili, aralarında nedensellik bağı olabilecek parçalara ayırıp anlama yoluna gidilmektedir. Bu bağlamda modeller, gerçekliği oluşturmada ve konuyu basitleştirme özelliği taşımaktadır (Varol 2002:56).

Ayrıca model kavramı “değerler kümesini” ve halkla ilişkiler bölümünün veya bireysel halkla ilişkiler uygulayıcısının bütün programları veya bazı durumlarda özel program veya kampanyaları uygulamadaki yaklaşımlarını karakterize eden bir davranış biçimini tanımlamak için kullanılmaktadır (Geçikli 2008:23).

Halkla ilişkilerde de diğer bilimlerde olduğu gibi modeller geliştirilmiştir. Bu modellerin en etkili olanı Grunig ve Hunt tarafından geliştirilmiş olan dörtlü halkla ilişkiler modelidir. Bunlar (Grunig ve Hunt 1984:21);

- Basın Ajansı/Tanıtım,
- Kamuyu Bilgilendirme,
- İki Yönlü Asimetrik,

-İki Yönlü Simetrik modeldir.

Gruning ve Hunt bu dört modeli halkla ilişkiler tarihindeki evreler olarak tanımlamışlardır. Böylece hem halkla ilişkilerin tarihini hem de bu günkü halkla ilişkiler pratiklerini anlamaya yardımcı olacağını belirtmişlerdir.

Basın Ajansı modeli 1830 yılına rastlamaktadır. “Tanıtımın kötüsü yoktur” diyen P.T.Barnum bu modelin en ünlü temsilcisidir (Sezgin 2007: 17). Basın Ajansı Model’inde halkla ilişkiler uygulayıcıları organizasyon veya onun bilinen ürünüyle ilgilenirler. Bu modelin uygulayıcılarının sloganı “her tanıtım iyi tanıtımdır.” Bu modelde iletişim tek yönlüdür. Amaç propagandadır (Banks 1996:11). Barnum’un bilinen popüler uygulamaları arasında Jumbo adında fil, Fiji’li denizkızı ve yaşlı hizmetçi Helt olayı vardır (Okay ve Okay 2007:116-130)

İki Yönlü Asimetrik Modelde, iletişim göndericiden alıcıya, alıcıdan göndericiye gelen geri bildirimlerle iki yönlüdür fakat iletişimin gücü göndericinin kabul etmesi için alıcıyı ikna etme niyetine ve alıcının gönderici organizasyonu desteklemesine bağlıdır (Peltekoğlu 2004:97). Organizasyonlar alıcıdan dönen feedbacklere cevap vermeyebilirler.

İki Yönlü Simetrik Modelde, uygulayıcılar organizasyon ile hedef kitle arasında ortak zemin yakalamayı amaçlamaktadır. Diyaloga dayanan bu modelde yönetimin aldığı feed-back-ten etkilenmesi ve politikasına yön vermesi söz konusudur (Peltekoğlu 2004:97)

Grunig ve Hunt’ın ortaya koydukları dört halkla ilişkiler modelinden biride “kamuyu bilgilendirme modeli”dir. Bu model 1900’lerden yaklaşık 1920’li yıllara dek oldukça yaygın bir şekilde uygulanmıştır. Bu modelde esas amaç kamunun bilgilendirilmesidir. Daha çok hükümet birimlerince ve bilimsel örgütlerce yaygın bir şekilde kullanılmaktadır (Gruning, 2005:328).

Kamuyu bilgilendirme modelinde amaç, ikna etmek değil, bilginin yayılmasıdır. Halkla ilişkiler uzmanı kurum içerisinde bir gazeteci konumundadır ve kamuya organizasyonla ilgili bilgileri yansız ve gerçek olarak aktarır. Bu modelde iletişim organizasyondan kamuya olarak tek yönlüdür, genellikle dinlemeden çok, organizasyonun konuşması olarak görülmektedir (Gruning ve Hunt 1984:22)

Tarihi süreç içerisinde bakıldığında kamuyu bilgilendirme modelinin en büyük temsilcisi Ivy Lee olarak görülmektedir. Hukuk Fakültesi mezunu olan Lee, gazeteci olarak işe başlamış, daha sonra danışman olarak devam etmiştir. Ivy Lee’ye göre halkla ilişkiler “kısaca kamu kurumları ve şirket çıkarı adına,

doğrulukla ve açıkça (saklısı gizlisi olmadan), basına ve halka değeri olan ve onları ilgilendiren konularda anında ve doğru enformasyon sağlamaktır (Erdoğan 2006:58). Ivy Lee'nin en bilinen uygulamaları Antrasit Kömür Grevi, Pennsylvania Demiryolları, Colorado Kömür Grevi olaylarıdır. Ivy Lee işletmelerin saklanacak bir yönlerinin bulunmadığını, tersine açıklığın, bilgilerin doğru olarak aktarılmasının daha yararlı olduğunu, bunun için hiçbir zorlayıcı baskı yöntemine başvurmaksızın, etkin haberleşmeyi sağlamak ve halkın ve basının güvenini kazanmanın önemli olduğunu savunmaktadır (Tortop 2001:72).

Bu modeli 1900'lerin başında hükümet ajansları kamuya bilgi vermek için kullanmaya başlamıştır. Organizasyon veya kişi hakkında olumlu, dürüst ve doğru enformasyon dağılımına odaklanır. Bu modeli bu günde daha çok devlet, sivil toplum örgütleri ve ticari örgütler kullanmaktadır (Erdoğan 2006:187).

Kamu kuruluşları halkın aydınlatılması kararlarının açıklanması bunun yanında çağımızda karmaşık bir yapıya ulaşan yönetim aygıtının yol açtığı tanıma bilime eksikliğini gidermek için yönetilene bilgi aktarması gerekmektedir. Yönetim bir yandan halkın kendi üstünde kurduğu denetimin gereklerini yerine getirirken öte yandan halkın kendisi ile hem fikir olmalarını sağlayacaktır. Bu ise ancak tanıtma ile mümkün olabilmektedir. Yönetim tanıtma görevi aracılığıyla kararlarıyla etkilemiş olduğu baskı ve çıkar kümelerine gerçeği açıklamaya çalışmaktadır. Yönetimin iç işleyişi, işlemlerin nasıl yapıldığı, bu işlemlerin neler olduğu kamuya açık ve öz biçimde anlatılmalıdır. Bu durum ise kurumun halk nezdindeki meşruiyetini sağlamlaştırmada önemli bir araç olacaktır (Kazancı, 1982: 41-42).

Flieger ve Sohl'a göre bu modelde gazetecilerle ilişki oldukça önemlidir. Halkla ilişkiler çalışanının bu yönde ki bilgilendirici faaliyetleri, çalıştığı kuruluşun yararına olacaktır. Kuruluşlar kendileri hakkında bilgi vermedikleri zaman, gazeteciler zaman zaman gerçekleri değil, etraftan duyduklarını yazacaklardır. Bu durum da kuruluş için olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Burada kuruluşun amacı bir "cam ev" (şeffaf) olmak ve olumlu-olumsuz konularda basını bilgilendirmek olmalıdır. Kuruluşun lehine olmasa dahi, medyalara kesin doğruyu söylemek, bu modelde kurumun felsefesi sayılmaktadır (aktaran Okay ve Okay 2007:147).

Kamuyu bilgilendirme modeli çerçevesinde kullanılan halkla ilişkiler ortam ve araçları basın açıklamaları, broşür, bildiri, rehber kitap, fact-pack, video ve sergilerle çeşitli faaliyetler olarak sıralanabilmektedir. Günümüzdeki yaygın

uygulamalara baktığımızda ise; günlük hava durumunu ileten televizyon ve radyo programları, yaşamaya ilişkin gerçekleştirilen yeni bir düzenlemenin hükümet sözcüsü tarafından kamuoyuna aktarılarak bilgilendirilmesi, kar amacı gütmeyen herhangi bir kuruluşun/derneğin üyelerini bir konu hakkında bilgilendirmeye yönelik yaptığı açıklamalar şeklinde görülebilmektedir (Tarhan 2008:132.)

Bu çerçevede Milli Eğitim Bakanlığının yeni eğitim sistemi ile ilgili kamuyu bilgilendirip bilgilendirmediği, yeni eğitim sistemini kamuya tanıtır tanıtmadığı ele alınıp incelenecektir.

Ülkemizde 30 Mart 2012 tarihinde kabul edilen 6287 Sayılı Kanunla “İlköğretim ve Eğitim Kanunu’nda” (<http://www.resmigazete.gov.tr>) bazı radikal değişikliklere gidilmiştir. Ancak getirilen değişiklikler hem eğitim çalışanlarının hem de velilerin eleştirisine sebep olmuş, uzun süren tartışmalarla gündemde kalmıştır.

Sorunun aşılması hususunda hükümet ve T.C. Milli Eğitim Bakanlığı hedef kitleleri bilgilendirme çalışmalarına girişmişlerdir. Ancak yapılan bilgilendirme çalışmalarının ne düzeyde gerçekleştirilebildiği, hedef kitlelerin yapılmış çalışmalardan ne derece etkilendiği net olarak bilinmemektedir. Bilgilendirme çalışmalarının hedef kitleler üzerindeki etkisini ortaya koymak amacıyla, söz konusu çalışmalar, kamuyu bilgilendirme modeli çerçevesinde çalışmamız kapsamında ele alınıp incelenmekte ve çalışmamızın kapsamını oluşturmaktadır.

Çalışmamız iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde 4+4+4 Eğitim Sistemi ve MEB’in yeni sistemi tanıtırma çalışmaları hakkında bilgiler verilmekte; İkinci bölümde ise Konya ölçeğinde yapılan alan araştırması sonuçlarına yer verilmektedir.

Çalışmamız, 6287 Sayılı Kanunun kamuyu bilgilendirme modeli çerçevesinde Konya ölçeğinde konuyu araştıran ilk çalışma olması nedeniyle önemlilik arz etmektedir.

Çalışmamızda literatür taramasıyla ortaya konulan bilimsel veriler alan araştırması yöntemiyle desteklenmeye çalışılmıştır.

1. 4+4+4 EĞİTİM SİSTEMİ

“12 Yıllık Zorunlu Eğitim” ya da kamuoyunda bilinen adıyla “4+4+4 Eğitim Sistemi”, Elli bir senedir ülkemizde uygulanan İlköğretim ve Eğitim kanununda köklü değişikliğe giderek ilköğretime başlama yaşından ilköğretim

ve ortaöğretim kurumlarının fiziki mekânlarının ayrılmasına kadar değişik konularda yenilikler getiren 6287 Sayılı Kanun 30 Mart 2012 tarihinde kabul edilmiş olup, 11 Nisan 2012 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Kanun ile mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş arası çocuklara indirgenmiş, dört yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile dört yıl süreli zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkan veren ortaokullar ve imam-hatip ortaokullarından oluşmuş, ortaokullar ile imam-hatip okullarında lise eğitimini destekleyecek şekilde öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre seçimlik dersler oluşturulmuş, ortaokul ve liselerde Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin Hayatı, isteğe bağlı seçmeli ders olarak konulmuştur.

6287 sayılı Kanun ile yapılan eğitimdeki yeni düzenlemenin iki temel amacı hedeflediği ifade edilmektedir. Bunlardan birisi toplumun ortalama eğitim süresini yükseltmek; diğeri ise eğitim sisteminin bireylerin ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerinin gerektirdiği yönlendirmeyi mümkün kılacak şekilde düzenlenmesidir.

Milli Eğitim Bakanlığı, ülkemiz nüfusunun ancak yüzde 28'inin lise mezunu olduğunu, oysa gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin nüfuslarının eğitim durumlarına bakıldığında en az yüzde doksanın veya yüzde yüzünün lise ve üniversite mezunu olduğunu belirtmektedir. Gelişmekte olan ülkemizin eğitim düzeyini gelişmiş ülkeler seviyesine çıkartmak için bununla ilgili tedbirler aldıklarını; ortaya çıkan bu durumun yasa değişikliğine neden gerek duyulduğunu açıkça gösterdiğini ifade etmektedir (Yazarı Yok, 2012:9).

Ayrıca bu yasa değişikliği ile eğitim sisteminin demokratikleştirilmesi ve esnekleştirilmesinin de amaçlandığı, değişik kademelerde oluşturulacak seçimlik derslerle tüm vatandaşların ve öğrencilerin eğitim beklentileri ile sosyal ve kültürel taleplerinin karşılanacağı, öğrencilerin sporda, sanatta veya başka bir alanda yetenek sahibi ise veya bu alanların birinde kendini geliştirmek istiyorsa 5. sınıftan itibaren bu imkanın tanındığı belirtilmektedir.

Bu düzenleme ile 8 yıllık kesintisiz zorunlu eğitim yerine, 12 yıllık zorunlu kademeli eğitime geçilerek, 12 yıllık süre üç kademeye ayrılmıştır. Birinci kademe 4 yıl süreli ilkokul (1.2.3. ve 4. sınıf), ikinci kademe 4 yıl süreli ortaokul (5.6.7. ve 8. sınıf) ve üçüncü kademe 4 yıl süreli lise (9.10.11. ve 12. sınıf) olarak düzenlenmiştir. Yeni yapıda hedeflenen esnek program anlayışı ve çocukların gelişim özelliklerinin esas alındığı ilk dört, çocuğun okula alıştığı ve temel becerileri kazandığı evre olarak; ikinci dört, çocuğun yeteneklerinin

sınındığı ve geliştirildiği evre olarak; üçüncü dört ise çocuğun yetenek, gelişim ve tercihleri doğrultusunda genel eğitim veya mesleki ve teknik eğitim alacağı evre olarak planlanmıştır.

2. T.C. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI'NIN 4+4+4 SİSTEMİNİ TANITMA ÇALIŞMALARI

11 Nisan 2012 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 4+4+4 eğitim sistemi (6287 Sayılı Kanun), eğitimde birçok ilkleri de beraberinde getirmiştir. Bu durum ise yeniliklerin hedef kitlelere (eğitimcilere ve halka) anlatılmasını gerekli kılmıştır. Muhalefetin yüksek perdeden itirazları ve eleştirileri arasında Bakanlıkça bir taraftan eleştirilere cevaplar verilirken bir taraftan da, konu ile ilgili bilgilendirme çalışmalarına girişilmiştir.

Kamuoyunun ve hedef kitlelerin bilgilendirilmesi amacıyla yazılı, basılı, görsel ve işitsel iletişim araçlarının kullanılması tercih edilmiş; ayrıca eğitim yöneticilerinin bilgilendirilmesi amacıyla da çeşitli yüz yüze toplantılar tertiplenmiştir.

Kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla Milli Eğitim Bakanı Ömer Dinçer, 3 Eylül 2012 tarihinde CNN Türk'te ki "Eğrisi Doğrusu Özel" programına; 4 Eylül 2012 tarihinde NTV'deki "NTV'ye Sorun" programına; 10 Eylül 2012 tarihindeki TRT Haber "Neler Oluyor" programına; 13 Eylül 2012 tarihinde Ülke TV "Ankara Gündemi Özel" programına; 14 Eylül 2012 tarihinde ATV "Ana Haber" programına; 16 Eylül 2012 tarihinde Kanal 7 "Başkent Kulisi" programına; 21 Eylül 2012 tarihinde TGRT "TGRT Haber" programına, TRT 1 "Politik Açılım" programına konuk olarak katılmıştır (<http://www.meb.gov.tr>). Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ise, 2012-2013 Eğitim Öğretim Yılı ve Toplu Açılış Töreninde konuyu açıklayıcı bilgiler vermiştir (<http://www.meb.gov.tr>).

Yazılı basına yönelik ise basın açıklaması yapılarak, konuyu açıklayıcı toplantılar tertiplenmiş, bizzat bakan Dinçer'in kendisi gazetecilerle bir araya gelerek zorunlu eğitimle ilgili soruları yanıtlamıştır (<http://www.bigb.meb.gov.tr>).

Basılı malzemeler olarak hedef kitlelerin bilgilendirilmesi amacıyla kitaplar hazırlanmıştır. Özellikle konu ile ilgili oluşabilecek tüm soruların ön görüldüğü ve cevaplandırıldığı "12 Yıl Zorunlu Eğitim Sorular – Cevaplar" kitapçığı bunların en önemlilerinin başında gelmektedir. Bu kitapçık hazırlanarak hem internet ortamında yayınlanmış hem de hedef kitlelere elden ulaştırılmaya çalışılmıştır.

İnternet ortamında ise, öğretmenlere uzaktan eğitim seminerleri verilirken; bilgilendirici dokümanlarda yayınlanmıştır. Ayrıca seçmeli derslerle ilgili tanıtım filmlerinin de yayınlanması yoluna gidilmiştir.

Ancak bu çalışmalar yeterli gelmeyip halkın/hedef kitlenin anlamadığı ya da anlayamadığı bir takım sorunların devam etmesini engelleyememiştir. Halkın konu hakkındaki bilgisinin yeterli düzeye ulaşması ve serzenişinin sona ermesi ise ancak kamunun yeterli düzeyde bilgilendirilmesi ile mümkün görünmektedir.

3. YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMANIN UYGULANMASI VE ÖRNEKLEM

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı 2012 – 2013 Eğitim Öğretim yılında uygulamaya koyduğu 4+4+4 eğitim sistemini hedef kitlelere tanıtmak amacıyla kitle iletişim araçlarından ve halkla ilişkiler ortamlarından yararlanmıştır. Kamuyu bilgilendirme amaçlı yapılan tanıtıcı ve bilgilendirici çalışmaların hedef kitleler üzerinde ne derece etkili olduğunu ortaya koymak amacıyla Konya'da ikamet eden farklı demografik özelliklerdeki kişilerle bir saha araştırması gerçekleştirilmiştir. Araştırmada örneklemin belirlenmesinde basit rastlantısal amaçlı örneklem esas alınmıştır. Anket, Konya'da ikamet eden 15 yaş ve üzerinde ankete katılmayı kabul eden herkesle yapılmıştır. Saha araştırmasına esas olan veriler 510 kişi ile yüz yüze anket tekniği ile elde edilmiştir. Bu anketlerin ön incelemelerinin sonucunda 462 anket analize tabi tutulmuştur.

3.2. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Milli Eğitim Bakanlığı'nun yeni eğitim sistemini halka anlatma çabalarının kamuyu bilgilendirme modeli çerçevesinde incelemesi amacıyla 2 bölümden oluşan anket formu hazırlanmıştır. Anketin ilk bölümünde Milli Eğitim Bakanlığı'nun yaptığı bilgilendirme çalışmalarının halk üzerinde ne düzeyde etkili olduğunu ve konu hakkında bilgilenmenin hangi kaynaklardan yapıldığını belirlemek amaçlı çoktan seçmeli sorular yer almaktadır.

Anketin ikinci bölümü ise; katılımcıların eğitim düzeyi, ailesinin aylık ortalama geliri, çocuğunun olup olmadığı, medeni durumu, yaşı ve cinsiyeti gibi sosyo-demografik özelliklerini ortaya koyacak sorulardan oluşturulmuştur.

Oluşturulan anket formu sahada uygulanmadan önce iki ayrı uzmana yüzey geçerliliği için incelenmiş ve onların önerileri doğrultusunda gerekli düzenlemelere tabi tutulmuştur. Ayrıca anket formunun anlaşılabilirliğinin gözlemlenmesi ve sahada karşılaşılabileceği diğer sorunları önceden görebilme

açısından 30 kişi üzerinde pre-teste (ön-teste) tabi tutulmuş ve son kontroller yapıldıktan sonra da uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

3.3. VERİLERİN ANALİZİ VE KULLANILAN TESTLER

Alan araştırması 15-30 Aralık 2012 tarihleri arasında Konya'da yaşayan insanlarla yüz yüze görüşme yoluyla gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler, SPSS 15.0 istatistik programı kullanılarak elektronik ortamda işlenmiştir.

Verilerin analizinde sırasıyla; ankete katılanların demografik özellikleriyle Milli Eğitim Bakanlığı'nın yeni sistemi tanıtma çalışmalarının halk tarafından nasıl ve ne düzeyde anlaşıldığını ortaya koymak amacıyla frekans analizi; Katılımcıların demografik özellikleriyle bilgilendirme çalışmalarına farklı bakış açılarından ortaya koymak amacıyla da -ki kare analizi yapılmıştır. Pearsan Chi-square $p=0.05$ 'e eşit ve daha küçük olanlar değerlendirilmeye tabi tutulmuştur.

4. BULGULAR VE YORUM

4.1 Katılımcıların Bazı Özellikleri

Araştırmaya katılanların (N=462) cinsiyet bakımından yüzde 64.9'u erkek, yüzde 35.1'i kadındır. Elde edilen bu oranlar cinsiyet bakımından karşılaştırmanın yapılabileceği bir düzeydedir.

Medeni duruma göre ise, katılımcıların yüzde 67.7'si evli, yüzde 29.2'si bekar ve yüzde 3.0'ü duldur.

Yaş dağılımı verileri kategorisinde, katılımcıların yüzde 16.0'sı 15-25 yaş aralığında, yüzde 32.9'u 26-35 yaş aralığında, yüzde 28.4'ü 36-45 yaş aralığında, yüzde 18.2'si 46-55 yaş aralığında, yüzde 4.1'i 56-65 yaş aralığında ve yüzde 0,4'ü de 66 ve üzeri yaş grubunda yer almaktadır.

Eğitim durumu açısından bakıldığında katılımcıların yüzde 0.4'ü okur-yazar olduklarını ifade ederken; yüzde 11.5'i ilkokul, yüzde 22.3'ü lise, yüzde 53.2'si üniversite ve yüzde 12.6'sı da lisansüstü eğitilmiş olduklarını belirtmişlerdir. Ortaya çıkan oranlar katılımcılar arasında lise ve üniversite eğitimi almış kişilerin ağırlıklı olduğunu göstermektedir.

Araştırma sorularındaki cevaplarda katılımcıların ailelerinin aylık toplam gelirlerine ilişkin betimleyici istatistik sonuçlarına bakıldığında, en düşük 739 TL ve altı, en yüksek 1501-2500 TL arası gelire sahip oldukları göze çarpmaktadır. Aylık gelir kategorilendirildiğinde ise; katılımcıların yüzde 6.1'i 739 TL ve altı, yüzde 18.4'ü 740-1500 TL arası, yüzde 31.6'sı 1501-2500 TL arası ve yüzde 21.4'ü 2501-3500 TL arası, yüzde 10.2'si 3501-4500 TL arası ve yüzde

12.3'ünün de 4501 TL ve üzerinde gelire sahip oldukları görülmektedir. Ortaya çıkan bu sonuçlar katılımcıların çoğunluğunun orta gelir gurubuna sahip kişiler olduğunu ifade etmektedir.

Araştırmaya katılanların çocuk sahibi olup olmadıklarına ilişkin veriye ulaşmak için yöneltilen soruya verilen cevaplardan, katılımcıların yüzde 66.7'sinin çocuk sahibi olduğu, yüzde 33.3'ünün de çocuk sahibi olmadıkları sonucuna ulaşılmaktadır.

4.2. Katılımcıların Türkiye'nin Eğitim Sistemi Hakkındaki Düşünceleri

“Türkiye'nin eğitim sistemi hakkında düşünceniz nedir?” şeklindeki soruya araştırmaya katılanların yüzde 67.7'si başarısız, yüzde 21.4'ü başarılı, yüzde 10.8'i ise fikrim yok cevabını vermişlerdir. Ortaya çıkan bu durum katılımcıların büyük çoğunluğunun geçmişten günümüze kadar uygulanan eğitim sistemini başarısız bulduklarını göstermektedir.

4+4+4 Yeni Eğitim Sisteminin gerekliliği hakkındaki düşünceleri belirlemek amacıyla “4+4+4 yeni eğitim sistemi sizce gerekli miydi?” sorusu deneklere yöneltilmiştir. Soruları cevaplandıran katılımcıların yüzde 40.5'i “Gerekliydi ama planlama yapılarak yapılmalıydı” derken, yüzde 25.8'i “Hayır gereksizdi neye hizmet ettiği belli değil”, yüzde 14.3'ü “Evet çok gerekliydi adaleti sağladı” cevabını vermiştir. Bu sonuçlara göre katılımcıların çoğunluğunun yeni eğitim sistemini gerekli gördüğü; ancak planlama ve zamanlamaya dikkat edilmediği düşüncesini taşıdıkları anlaşılmaktadır.

Yeni eğitim sisteminin toplum tarafından algılanma şeklini ortaya koymak amacıyla “4+4+4 Eğitim Sistemi Sizce Toplumda En Fazla Neyi Gerçekleştirmeyi Amaçlıyor?” şeklinde bir soru yöneltildiğinde araştırmaya katılanların yüzde 30.5'i 4+4+4 Eğitim Sisteminin toplumda eğitilmiş genç nüfusu arttırmayı amaçladığını belirtirken, yüzde 29.7'si “Toplumun ortalama eğitim süresini yükseltmeyi”, yüzde 18.4'ü “Dindar bir nesil yetiştirmeyi”, yüzde 18.2'si “İnsanları oyalamayı”, yüzde 3.2'si de “Ekonomiyi canlandırmayı” amaçladığını belirtmektedir. Ortaya çıkan veriler toplumun çoğunluğunun yeni eğitim sisteminin toplumda eğitilmiş genç nüfusu arttırmayı ve toplumun ortalama eğitim süresini yükseltmeyi amaçladığını düşündüğünü göstermektedir.

Yeni eğitim sistemi hakkında toplumun bilgi düzeyini ortaya koymak amacıyla “4+4+4 Eğitim Sistemi Hakkında Bilgi Düzeyiniz Nedir?” sorusu katılımcılara yöneltildiğinde araştırmaya katılanların yüzde 74.5'i yeni eğitim sistemi hakkında kısmen bilgisinin olduğunu belirtirken, yüzde 16.2'si çok

bilgisi olduğunu, yüzde 9.3'ünde bilgisinin olmadığını ifade etmiştir. Bu sonuçlara göre katılımcıların yüzde 90.7'sinin değişik düzeylerde yeni eğitim sistemi hakkında bilgi sahibi oldukları görülmektedir.

4.3. Yeni Eğitim Sistemi Bilgilendirme Çalışmaları Hakkındaki Algılar

Bakanlığın yeni eğitim sistemini tanıtmaya yönelik yapmış olduğu bilgilendirme çalışmalarının halk üzerindeki yeterlilik boyutunu ortaya koymak amacıyla “Yeni Eğitim Sistemi Hakkında Yeterince Bilgilendirildiğinize İnanıyor musunuz?” Sorusu yöneltildiğinde araştırmaya katılarak sorulara cevap veren katılımcıların yüzde 47.0'si yeni eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirilmediklerine inanırken, yüzde 39.4'ü kısmen bilgilendirildiklerine, yüzde 13.6'sıda bilgilendirildiklerine inanmaktadır. Bu verilere göre katılımcıların yarısından fazlasının yeni eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirilmediklerine inandıkları ortaya çıkmaktadır.

Vatandaşların yeni eğitim sistemi hakkındaki bilgiyi en fazla nereden aldıklarını belirlemek amaçlı “Yeni Eğitim Sistemi Hakkında Bilgi Edinmek İçin En Çok Yararlandığınız Araç ve Ortamlar Nelerdir?” sorusu yöneltildiğinde; araştırmaya katılanların yüzde 82.0'si yeni eğitim sistemi hakkında bilgi edinmek için gazete, tv, internet gibi kitle iletişim araçlarını kullandıklarını ifade ederlerken, yüzde 5.8'i MEB'in bilgilendirici araçlarından, yüzde 5.8'i tanıdığım öğretmenlerden, yüzde 3.7'si iş yerindeki ve çevremdeki arkadaşlarımdan, yüzde 2.2'si okul yönetiminden, yüzde 0.4'ü ise üniversite öğrencilerinden bilgilendiklerini belirtmektedirler. Bu veriler, halkın büyük çoğunluğunun yeni eğitim sistemi hakkında bilgi almak için kitle iletişim araçlarına, çok az kesimin ise MEB'in bilgilendirici araçlarına yöneldiğini göstermektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nun yeni eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarının halk tarafından yeterli bulunup bulunmadığının belirlenmesi amacıyla “MEB'in 4+4+4 Eğitim Sistemi Hakkındaki Bilgilendirme Çalışmaları Sizce Yeterli midir?” sorusu yöneltildiğinde ilgili soruya cevap veren katılımcıların yüzde 53.2'si yetersiz, yüzde 19.5'i hiç yeterli değil, yüzde 12.8'i yeterli, yüzde 10.8'i fikrim yok ve yüzde 3.7'si de çok yeterli cevabını vermişlerdir. Buna göre katılımcıların yüzde 72.7 gibi büyük çoğunluğu MEB'in 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarını yetersiz bulmaktadırlar.

Bakanlığın yeni eğitim sistemini mevcut tanıtmaya çalışmalarının yanında daha ne gibi çalışmalar yapması gerektiği ile ilgili görüşleri almak amacıyla “Yeni Eğitim Sisteminin Tanıtılması ile İlgili Ne Yapılmalıdır?” sorusu

yöneltilmiştir. İlgili soruya cevap veren katılımcıların yüzde 36.4'ü Bilgilendirici TV ve radyo programları yaptırılmalıdır, yüzde 26.6'sı Bilgilendirici kitap, broşür vb. araçlar dağıtılmalıdır, yüzde 13.4'ü Başbakan ve Milli Eğitim Bakanı ulusa sesleniş ile yeni sistemi anlatmalıdır, yüzde 11.5'i Bilgilendirici toplantılar düzenlenmelidir, yüzde 6.1'i Bilgilendirici videolar hazırlatıp internet ortamında yayılmalıdır, yüzde 6.1'i ise Çeşitli sanatçıların rol aldığı tanıtım filmleri hazırlanmalı cevabını vermiştir. Bu sonuçlara göre Milli Eğitim Bakanlığı yeni eğitim sistemini tanıtmak amacıyla Televizyon, radyo gibi görsel işitsel araçlardan ve kitap, broşür gibi basılı araçlardan daha fazla yararlanmalıdır sonucu ortaya çıkmaktadır.

Vatandaşların yeni eğitim sistemi hakkında bilgi almak için kitle iletişim araçlarından en fazla hangisini kullandıklarını belirlemek amacıyla "Yeni Eğitim Sistemi Hakkında Bilgi Almak İçin Kitle İletişim Araçlarından En Fazla Hangisini Kullanmaktasınız?" sorusu yöneltilmiştir. Bu soruya cevap veren katılımcıların büyük çoğunluğu olan yüzde 56.9'u televizyonu, yüzde 35.3'ü de interneti, yüzde 6.5'i gazeteyi, yüzde 0.9'u radyoyu, yüzde 0.4'ü de dergiyi kullandıklarını ifade etmişlerdir. Ortaya çıkan sonuçlar yüzde 92.3 oranında televizyon ve internet gibi kitle iletişim araçlarının yoğun şekilde bilgilendirme aracı olarak kullanıldığını göstermektedir.

4.4. Türkiye'nin Eğitim Sistemi Hakkında ki Düşüncelerle 4+4+4 Eğitim Sisteminin Gerekliliği Arasındaki İlişki

Tablo 1- Türkiye'nin Eğitim Sistemi Hakkında Kanaat Sahip Olanların 4+4+4 Eğitim Sisteminin Gerekliliği hakkındaki düşünceleri

		4+4+4 eğitim sistemi sizce gereklimi?					
		Evet çok gerekliydi adaleti sağladı	Gereksizdi neye hizmet ettiği belli değil	Gerekliydi ama planlama yapılarak yapılmalıydı	Gerekliydi ama şimdi zamanı değildi	Gereksizdi eski sistem daha iyiydi	Bu sistem hakkında fikrim yok
Türkiye'nin eğitim sistemi hakkındaki düşüncemiz	Basarılı	47	4	37	0	5	6
		47,5	4,0%	37,4%	,0%	5,1%	6,1
	Basarisiz	14	109	134	8	30	18
		4,5%	34,8	42,8%	2,6%	9,6%	5,8
	Fikrim Yok	5	6	16	0	3	20
		% 10,0	% 12,0	% 32,0	% 0,0	% 6,0	% 40,0

$\chi^2=192.124;$

$df=10;$

$p<0,05$

Türkiye'nin eğitim sistemini başarılı bulanların yüzde 47.5'i yeni eğitim sisteminin gerekli olduğunu adaleti sağladığını, yüzde 37.4'ü gerekliydi ama planlama yapılarak yapılmalıydı derken, yüzde 6.1'i fikri olmadığını, yüzde 5.1'i gereksizdi eski sistem daha iyiydi, yüzde 4.0'ü ise gereksizdi neye hizmet ettiği belli değil cevabını vermektedirler.

Başarısız bulanların ise yüzde 42.8'i yeni eğitim sisteminin gerekliydi ama planlama yapılarak yapılmalıydı derken, yüzde 34.8'i hayır gereksizdi neye hizmet ettiğinin belli olmadığını, yüzde 9.6'sı gereksizdi eski sistem daha iyiydi, yüzde 5.8'i fikri olmadığını, yüzde 4.5'i gerekli olduğunu adaleti sağladığını, yüzde 2.6'lık kesim ise gerekliydi ama şimdi zamanı olmadığını belirtmektedirler.

Türkiye'nin eğitim sistemi hakkında fikrinin olmadığını belirtenlerin yüzde 40.0'ı 4+4+4 eğitim sistem hakkında da fikrinin olmadığını belirtirken, yüzde 32.0'si gerekliydi ama planlama yapılarak yapılmalıydı, yüzde 12.0'si gereksizdi neye hizmet ettiği belli değil, yüzde 10.0'u çok gerekliydi adaleti sağladı, yüzde 6.0'sı da gereksizdi eski sistem daha iyiydi cevabını vermişlerdir.

Bu verilere göre Türkiye'nin eğitim sistemini başarılı bulanların büyük çoğunluğu yeni eğitim sisteminin gerekli olduğunu, adaleti sağladığını ve ancak planlama yapılarak yapılması gerektiğini düşünürken; başarısız bulanların ve fikrinin olmadığını belirtenlerin çoğunluğunun da yeni eğitim sisteminin gerekli olduğunu ama planlama yapılarak yapılması gerektiğini düşündükleri görülmektedir.

Ortaya çıkan tüm bu veriler Türkiye'de ki eğitim sisteminin planlanarak yenilenmesi gerektiği görüşünün toplumun büyük çoğunluğu tarafından kabul edildiğini göstermektedir.

Katılımcıların 4+4+4 eğitim sisteminin toplumda en fazla neyi gerçekleştirmeyi amaçladığına yönelik algılarıyla, Türkiye'nin eğitim sistemi hakkında ki düşüncelerinin çaprazlaması alındığında ($X^2=33.419$; $df=8$; $p<0,05$); Türkiye'nin eğitim sistemini başarılı bulanların yüzde 40.4'ü yeni eğitim sisteminin toplumda ortalama eğitim süresini yükseltmeyi amaçladığını, yüzde 16.2'si dindar bir nesil yetiştirmeyi, yüzde 36.4'ü eğitilmiş genç nüfusu arttırmayı, yüzde 7.0'lık kesim ise farklı nedenleri olduğunu belirtmişlerdir.

Başarısız bulanların ise yüzde 26.8'i yeni eğitim sisteminin toplumda ortalama eğitim süresini yükseltmeyi amaçladığını, yüzde 19.8'i dindar bir nesil

yetiştirmeyi, yüzde 25.9'u eğitilmiş genç nüfusu arttırmayı, yüzde 23.6'lık kesim ise insanları oyalamayı amaçladığını belirtmektedirler.

Bu verilere göre başarısız bulanların önemli bir kesimi yeni eğitim sisteminin insanları oyalama amacını taşıdığını düşünmektedirler.

Türkiye'nin eğitim sistemi hakkında ki düşünce ile 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgi düzeyi arasındaki ilişkiye bakıldığında (Bakınız Tablo 2);

Tablo 2-Eğitim sistemi hakkındaki düşünce ile eğitim sistemi hakkındaki bilgi düzeyi

		4+4+4 eğitim sistemi hakkında bilgi düzeyiniz nedir?		
		Çok bilgim var	Kısmen bilgim var	Bilgim yok
Türkiye'nin eğitim sistemi hakkındaki düşüncünüz?	Başarılı	25	66	8
		25,3%	66,7%	8,1%
	Başarısız	49	243	21
		15,7%	77,6%	6,7%
	Fikrim yok	1	35	14
		2,0%	70,0%	28,0%

$\chi^2=33.831;$

$df=10;$

$p<0,05$

Türkiye'nin eğitim sistemini başarılı bulanların yüzde 66.7'sinin yeni eğitim sistemi hakkında kısmen bilgisi bulunurken, yüzde 25.3'ünün çok bilgisi olduğu, yüzde 8.1'inin ise bilgisinin olmadığı görülmektedir.

Başarısız bulanların ise yüzde 77.6'sı yeni eğitim sistemi hakkında kısmen bilgi sahibiyken, yüzde 15.7'sinin çok bilgisinin olduğunu, yüzde 6.7'si ise bilgisinin olmadığını belirtmektedirler.

Türkiye'nin eğitim sistemi hakkında fikrinin olmadığını beyan edenlerin yüzde 70.0'i ise kısmen bilgisinin olduğunu ifade etmişlerdir.

Bu verilere göre Türkiye'nin eğitim sistemi hakkında hangi düşünceye sahip olursa olsun her türden katılımcının çoğunluğunun yeni eğitim sistemi hakkında yeterli düzeyde bilgi sahibi olmadıkları, kısmen bilgi sahibi oldukları ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'nin eğitim sistemi hakkında ki düşünce ile yeni eğitim sistemi hakkında yeterli düzeyde bilgilendirilmeye yönelik ilişkiye bakıldığında (Bakınız Tablo 3);

Tablo 3-Eğitim sistemi hakkında ki düşünce ile yeni eğitim sisteminin tanıtılmasına yönelik başarı inancı

		Yeni eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirildiğinize inanıyor musunuz?			
		Evet inanıyorum	Kısmen inanıyorum	İnanmıyorum	Total
Türkiye'nin eğitim sistemi hakkındaki düşünceniz?	Başarılı	40	46	13	99
		40,4%	46,5%	13,1%	100,0%
	Başarısız	21	112	180	313
		6,7%	35,8%	57,5%	100,0%
	Fikrim yok	2	24	24	50
		4,0%	48,0%	48,0%	100,0%

$X^2=101.216;$

$df=4;$

$p<0,05$

Türkiye'nin eğitim sistemini başarılı bulanların yüzde 46.5'i yeni eğitim sistemi hakkında kısmen bilgilendirildiğine inanırken, yüzde 40.4'ü yeterince bilgilendirildiğine inandığını, yüzde 13.1'i ise yeterince bilgilendirildiğine inanmadığını ifade etmektedirler.

Başarısız bulanların ise yüzde 57.5'i yeni eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirildiğine inanmadığını, yüzde 35.8'i kısmen inandığını, yüzde 6.7'si ise yeterince bilgilendirildiğine inandığını belirtmektedirler.

Fikri olmayanların yüzde 48.0'i yeni eğitim sistemi hakkında bilgilendirildiğine kısmen inanırken, yüzde 48.0'i ise inanmadığını ifade etmişlerdir.

Bu verilere göre Türkiye'nin eğitim sistemini başarılı bulanların büyük çoğunluğu çeşitli düzeylerde yeni eğitim sistemi hakkında bilgilendirildiklerine inanırken; başarısız bulan ve fikrim yok diyen katılımcıların yarısına yakını yeni eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirilmediklerine inandıkları ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'nin eğitim sistemi hakkında ki düşünce ile yeni eğitim sistemi hakkında bilgilendirilme amaçlı en çok yararlanılan araç ve ortamlar arasındaki ilişkiye bakıldığında ($X^2=28.109; df=10; p<0,05$); Türkiye'nin eğitim sistemini başarılı bulanların yüzde 78.8'i, başarısız bulanların yüzde 84.3'ü yeni eğitim

sistemi hakkında bilgi edinmek için gazete, TV, internet gibi kitle iletişim araçlarından yararlandığını belirtmişlerdir.

Bu verilere göre Türkiye'nin eğitim sistemini başarılı bulan, başarısız bulan ve konu hakkında fikri olmayan katılımcıların önemli kısmı yeni eğitim sistemin hakkında bilgi almak için gazete, TV, internet gibi kitle iletişim araçlarından yararlandığını gözlenmektedir.

Eğitim sistemi hakkında ki düşünce ile MEB'in 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarının yeterli olup olmadığı arasındaki ilişki (Bakınız Tablo 4).

Tablo 4-Türkiye'nin eğitim sistemi hakkında ki düşüncelerle MEB'in 4+4+4 eğitim sistemiyle ilgili bilgilendirme çalışmalarının yeterlilik düzeyi görüşü.

		MEB'in 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmaları sizce yeterli midir?				
		Çok	Yeterli	Fikrim yok	Yetersiz	Hiç yeterli değil
Türkiye'nin eğitim sistemi hakkındaki düşünceniz?	Başarılı	10	39	13	34	3
		10,1%	39,4%	13,1%	34,3%	3,0%
	Başarısız	7	16	22	185	83
		2,2%	5,1%	7,0%	59,1%	26,5%
	Fikrim yok	0	4	15	27	4
		,0%	8,0%	30,0%	54,0%	8,0%

$\chi^2=140.321;$

$df=8;$

$p<0,05$

Türkiye'nin eğitim sistemini başarılı bulanların yüzde 39.4'i MEB'in 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarının yeterli olduğunu, yüzde 34.3'ü ise yetersiz olduğunu düşünürken, başarısız bulanların yüzde 59.1 gibi önemli çoğunluğu yetersiz olduğunu, fikri olmayan katılımcıların yüzde 54.0'de yetersiz olduğunu belirtmişlerdir.

Bu verilere göre Türkiye'nin eğitim sistemini hangi düzeyde bulursa bulsun tüm katılımcıların önemli kısmı MEB'in 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarının yetersiz bulmaktadırlar.

4.5. Yeni Eğitim Sisteminin Gerekliliği ile Bu Sistem Hakkındaki Bilgi Düzeyi

4+4+4 yeni eğitim sisteminin gerekliliği ile sistem hakkındaki bilgi düzeyi ilişkisi (Bakınız Tablo 5).

Tablo 5-4+4+4 Yeni Eğitim Sistemi Gerekliliği ile 4+4+4 Eğitim Sistemi Hakkında bilgi düzeyi

		4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgi düzeyiniz nedir?		
		Çok bilginim var	Kısmen bilginim var	Bilginim yok
4+4+4 yeni eğitim sistemi sizce gerekli mi?	Evet çok gerekiyordu adaleti sağladı	17	44	5
		25,8%	66,7%	7,6%
	Hayır gereksizdi neye hizmet ettiği belli değil	23	89	7
		19,3%	74,8%	5,9%
	Gerekliydi ama planlama yapılarak yapılmalıydı	28	153	6
		15,0%	81,8%	3,2%
	Gerekliydi ama şimdi zamanı	0	6	2
		,0%	75,0%	25,0%
	Gereksizdi eski sistem daha iyiydi	7	28	3
		18,4%	73,7%	7,9%
Bu sistem hakkında fikrim yok	0	24	20	
	,0%	54,5%	45,5%	

$X^2=90.526;$

$df=10;$

$p<0,05$

4+4+4 Eğitim sistemi için “evet gerekiyordu adaleti sağladı” diyenlerin yüzde 66.7’si, “hayır gereksizdi neye hizmet ettiği belli değil” diyenlerin yüzde 74.8’i, “gerekliydi ama planlama yapılarak yapılmalıydı” diyenlerin yüzde 81.8’i, “gereksizdi eski sistem daha iyidi” diyenlerin yüzde 75.0’i, “gereksizdi eski sistem daha iyiydi” diyenlerin yüzde 73.7’si, “bu sistem hakkında fikrim yok” diyenlerin yüzde 54’ü kısmen bilgisinin olduğunu belirtmişlerdir. Bu veriler sonucunda eğitim sisteminin hem gerekli olduğunu hem de gereksiz olduğunu düşünen katılımcıların önemli kısmının kısmen bilgisinin olduğu görülmektedir.

Yeni eğitim sisteminin gerekliliği ile eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarının yeterliliği arasındaki ilişkide ($X^2=107.608$; $df=20$; $p<0,05$); 4+4+4 Eğitim sistemi için “evet gerekliydi adaleti sağladı” diyenlerin yüzde 34.8’i yetersizdir derken yüzde 33.3’ü yeterli, “hayır gereksizdi neye hizmet ettiği belli değil” diyenlerin yüzde 63.0’ü yetersiz, “gerekliydi ama planlama yapılarak yapılmalıydı” diyenlerin yüzde 56.0’sı yetersiz, “gerekliydi ama şimdi zamanı değil” diyenlerin yüzde 50.0’si yetersiz, “gereksizdi eski sistem daha iyiydi” diyenlerin yüzde 50.0’si yetersiz, “bu sistem hakkında fikrim yok diyenlerin yüzde 45.5’i yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Bu veriler sonucunda eğitim sisteminin hem gerekli olduğunu hem de gereksiz olduğunu düşünen katılımcıların önemli kısmının eğitim sistemi ile ilgili bilgilendirme çalışmalarının yetersiz olduğu görüşünde olduğu görülmektedir.

4.6. 4+4+4 Eğitim Sisteminin Toplumdaki Algısı ile MEB’in 4+4+4 Eğitim Sistemi Hakkındaki Bilgilendirme Çalışmaları Arasındaki İlişki

Yeni eğitim sisteminin katılımcılara göre toplumda en fazla gerçekleştirmek istediği amacı ile MEB’in yeni sistem hakkında halkı bilgilendirme çalışmaları arasındaki ilişkiye bakıldığında (Bakınız Tablo 6);

Tablo 6-4+4+4 Eğitim Sisteminin Toplumda En Fazla Gerçekleştirmek İsteddiği Amaç ile MEB’in 4+4+4 Eğitim Sistemi Hakkındaki Bilgilendirme Çalışmaları

		MEB’in 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmaları sizce yeterli midir?				
		Çok yeterli	Yeterli	Fikrim Yok	Yetersiz	Hiç yeterli değil
4+4+4 eğitim sistemi sizce toplumda en fazla neyi gerçekleştirmeyi amaçlıyor?	Toplumun ortalama eğitim süresini yükseltmeyi	8	21	12	80	16
		5,8%	15,3%	8,8%	58,4%	11,7%
	Dindar bir nesil yetiştirmeyi	4	8	6	44	23
		4,7%	9,4%	7,1%	51,8%	27,1%
	Eğitimli genç nüfusu artırmak	3	22	23	74	19
		2,1%	15,6%	16,3%	52,5%	13,5%
	İnsanları oyalamak	2	4	8	41	29
		2,4%	4,8%	9,5%	48,8%	34,5%
	Ekonomiyi canlandırmak	0	4	1	7	3
		,0%	26,7%	6,7%	46,7%	20,0%

$X^2=38.935$;

$df=16$;

$p<0,05$

4+4+4 Eğitim sisteminin toplumda en fazla toplumun ortalama eğitim süresini yükseltmeyi amaçladığını belirten katılımcıların yüzde 58.4'ü; dindar nesil yetiştirmeyi amaçladığını belirten katılımcıların yüzde 51.8'i ; eğitimli genç nüfusu arttırmak diyenlerin yüzde 52.5'i ; insanları oyalamak diyenlerin yüzde 48.8'i ; ekonomiyi canlandırmak diyenlerin yüzde 46.7'si bilgilendirme çalışmalarının yetersiz olduğunu düşünmektedirler.

Toplumda yeni eğitim sisteminin amacını farklı bulan katılımcıların büyük çoğunluğunda bilgilendirme çalışmalarının yetersiz olduğunu düşünmektedirler.

4.7. 4+4+4 Eğitim Sistemi Hakkındaki Bilgi Düzeyi ile Yeni Eğitim Sistemi Hakkındaki Bilgilendirilme Düzeyi Arasındaki İlişki

Tablo 7-4+4+4 Eğitim Sistemi Hakkındaki Bilgi Düzeyi ile Yeni Eğitim Sistemi Hakkındaki Bilgilendirilme Düzeyi

		Yeni eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirildiğinize inanıyor musunuz?		
		Evet inanıyorum	Kısmen inanıyorum	İnanmıyorum
4+4+4 eğitim sistemi hakkında bilgi düzeyiniz nedir?				
	Çok bilğim var	39	14	22
		52,0%	18,7%	29,3%
	Kısmen bilğim var	23	156	165
		6,7%	45,3%	48,0%
	Bilğim yok	1	12	30
	2,3%	27,9%	69,8%	

$\chi^2=26.828;$

$df=10;$

$p<0,05$

4+4+4 Eğitim sistemi hakkındaki bilgi düzeyi ile yeni eğitim sistemi hakkında bilgilendirilmediğine inananlar arasında anlamlı ilişki vardır ($p<.05$). 4+4+4 Eğitim Sistemi hakkında çok bilgisi olduğunu söyleyen katılımcıların yüzde 29.3'ü, 4+4+4 Eğitim sistemi hakkında kısmen bilgisi olduğunu söyleyenlerin yüzde 48.0'i, 4+4+4 Eğitim sistemi hakkında bilgisi olmadığını söyleyenlerinde yüzde 69.8'i yeni eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirildiğine inanmamaktadırlar. Bu doğrultuda, 4+4+4 eğitim sistemi hakkında bilgi düzeyi azaldıkça yeni eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirilmediğine inananların oranı da artmaktadır.

4+4+4 Eğitim sistemi hakkındaki bilgi düzeyi ile 4+4+4 eğitim sistemi hakkında bilgi edinmek için yararlanılan araç ve ortamlar arasındaki ilişkiye bakıldığında (Bakınız Tablo 8);

4+4+4 Eğitim Sistemi hakkındaki bilgi düzeyiyle, yeni eğitim sistemi hakkında bilgi edinmek için en çok yararlandıkları araç ve ortam tablosu karşılaştırıldığında ($p<.05$) anlamlı ilişkinin varlığı görülmektedir. Buna göre yeni eğitim sistemi hakkında çok bilgisi olduğunu söyleyenlerin yüzde 1.3'ü, yeni eğitim sistemi hakkında kısmen bilgisi olduğunu söyleyenlerin yüzde 3.2'si, bilgim yok diyenlerin de yüzde 11.6'sı yeni eğitim sistemi hakkında bilgi edinmek için arkadaşlarından yararlanmaktadırlar. Buna göre 4+4+4 eğitim sistemi hakkında bilgi düzeyi düştükçe arkadaş gruplarından bilgi alma düzeyi artmaktadır.

Tablo 8-4+4+4 Eğitim Sistemi Hakkındaki Bilgi Düzeyi ile Yeni Eğitim Sistemi Hakkında Bilgi Edinmek İçin Yararlanılan Araç ve Ortamlar

		Yeni eğitim sistemi hakkında bilgi edinmek için en çok yararlandığınız araç ve ortam nedir?					
4+4+4 eğitim sistemi hakkında bilgi düzeyiniz nedir?		Kitle İletişim Araçları	Çevremdeki Arkadaşlar	MEB'in bilgilendirici araçlarından	Okul Yönetim	Üniversite Öğrenci	Öğretmen
	Çok bilgim var	59	1	9	1	2	3
		78,7%	1,3%	12,0%	1,3%	2,7%	4,0%
	Kısmen bilgim var	288	11	15	8	0	22
		83,7%	3,2%	4,4%	2,3%	,0%	6,4%
	Bilgim yok	32	5	3	1	0	2
	74,4%	11,6%	7,0%	2,3%	,0%	4,7%	

$\chi^2=26.828;$

$df=10;$

$p<0,05$

Ayrıca çoklu karşılaştırma tablosuna bakıldığında katılımcıların çok büyük bir çoğunluğu eğitim sistemi ile ilgili bilgiyi gazete, TV, internet gibi kitle iletişim araçlarından aldığı gözlenmektedir. Bunun sebebi de Milli Eğitim Bakanının katılmış olduğu haber programları olarak gösterilebilir.

Katılımcıların 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgi düzeyi ile MEB'in 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarının yeterlilik düzeyi arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla karşılaştırma tablosu oluşturulduğunda (Bakınız Tablo 9);

Tablo 9-4+4+4 Eğitim Sistemi Hakkındaki Bilgi Düzeyi ile MEB'in 4+4+4 Eğitim Sistemi Hakkındaki Bilgilendirme Çalışmalarının yeterlilik Düzeyi

		MEB'in 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmaları sizce yeterli midir?				
		Çok yeterli	Yeterli	Fikrim yok	Yetersiz	Hiç yeterli değil
4+4+4 eğitim sistemi hakkında bilgi düzeyiniz nedir?	Çok bilğim var	9	20	2	29	15
		12,0%	26,7%	2,7%	38,7%	20,0%
	Kısmen bilğim var	7	38	34	203	62
		2,0%	11,0%	9,9%	59,0%	18,0%
	Bilğim yok	1	1	14	14	13
		2,3%	2,3%	32,6%	32,6%	30,2%

$\chi^2=67.864;$

$df=8;$

$p<0,05$

4+4+4 Eğitim sistemi hakkında çok bilgisi olan katılımcıların yüzde 38.7'si bilgilendirme çalışmalarının yetersiz olduğunu düşünürken, yüzde 20.0'si hiç yeterli olmadığını; kısmen bilgisi olan katılımcıların yüzde 59.0'u bilgilendirme çalışmalarının yetersiz olduğunu, yüzde 18.0'i hiç yeterli olmadığını; bilğim yok diyen katılımcıların ise yüzde 32.6'sı bilgilendirme çalışmalarının yetersiz olduğunu, yüzde 30.2' si de hiç yeterli olmadığını belirtmektedirler. Buna göre eğitim sistemi hakkında bilgi düzeyi ne olursa olsun tüm katılımcılarda çoğunluk MEB'in yeni eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarını yetersiz bulmaktadırlar.

4.8. Yeterince Bilgilendirildiğine İnanma Düzeyi ile MEB'in Bilgilendirme Çalışmalarının Yeterlilik Düzeyi Arasındaki İlişki

Yeni eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirildiğine inanma düzeyi ile MEB'in 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarının yeterlilik düzeyi arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla karşılaştırma tablosu oluşturulduğunda (Bakınız Tablo 10) anlamlı ilişki ortaya çıkmaktadır ($p<.05$).

Tablo 10-Yeni Eğitim Sistemi Hakkındaki Bilgilendirilme İnancı ile MEB'in 4+4+4 Eğitim Sistemi Hakkındaki Bilgilendirme Çalışmaları

		MEB'in 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmaları sizce yeterli midir?				
Yeni eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirildiğinize inanıyor musunuz?		Çok yeterli	Yeterli	Fikrim yok	Yetersiz	Hiç yeterli değil
	Evet inanıyorum	11	30	2	15	5
		17,5%	47,6%	3,2%	23,8%	7,9%
	Kısmen	2	27	35	110	8
		1,1%	14,8%	19,2%	60,4%	4,4%
	İnanmıyorum	4	2	13	121	77
	1,8%	,9%	6,0%	55,8%	35,5%	

$X^2=208.523;$

$df=8;$

$p<0,05$

Yeni eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirildiğine inananların yüzde 47.6'sı, kısmen inananların yüzde 14.8'i, inanmayanların ise yüzde 0.9'u MEB'in 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarını yeterli bulmaktadır. Buna göre yeni eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirildiklerine inanma düzeyi düştükçe MEB'in yeni eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarının yeterli bulunma düzeyi de düşmektedir denilebilir.

4.9. Katılımcıların Demografik Değişkenleri İle 4+4+4 Eğitim Sistemini Algılama Arasındaki İlişki

Eğitim düzeyi ile Türkiye'nin geçmişten beri var olan eğitim sistemi hakkında ki ilişkiye bakıldığında Türkiye'nin eğitim sistemini başarılı ve başarısız bulanlarla eğitim düzeyi arasında anlamlı ilişkinin varlığı görülmektedir ($p<.05$) ($X^2=55.997;$ $df=8;$ $p<0,05$). Katılımcıların eğitim düzeylerine göre Türkiye'nin eğitim sistemi hakkındaki düşüncelerine bakıldığında Okur-yazarların yüzde 50.0'si Türkiye'nin eğitim sistemini başarılı, yüzde 50.0'sinin fikir sahibi olmadıklarını; ilk öğretimlilerin yüzde 41.5'inin başarılı, yüzde 32.1'inin başarısız, yüzde 26.4'ünün fikrinin olmadığını; Lise eğitimlilerin yüzde 28.2'sinin başarılı, yüzde 58.3'ünün başarısız, yüzde 13.6'sının fikrinin olmadığını; Üniversite eğitimlilerin yüzde 16.7'sinin başarılı, yüzde 76.8'inin başarısız, yüzde 6.5'inin fikrinin olmadığını; lisans üstü eğitimlilerin yüzde 10.3'ünün başarılı, yüzde 81.0'inin başarısız ve yüzde 8.6'sının da fikrinin olmadığını görülmektedir.

Ortaya çıkan verilerin genel olarak değerlendirilmesinde eğitim seviyesiyle başarılı/başarısız bulma arasında anlamlı ters ilişkinin varlığı dikkati çekmektedir. Buna göre eğitim seviyesi düştükçe Türkiye'nin eğitim sistemini başarılı bulanların oranı artmakta, eğitim seviyesi yükseldikçe de başarısız bulanların anlamlı bir şekilde arttığı görülmektedir.

Eğitim durumu ile 4+4+4 Eğitim Sistemi Hakkındaki Bilgi Düzeyi Arasındaki İlişkiye bakıldığında ($X^2=27.464$; $df=8$; $p<0,05$); Katılımcılardan okur-yazar olanların yüzde 100'ünün, ilk öğretmenlerin yüzde 71.7'sinin, Lise mezunlarının yüzde 75.7'sinin, Üniversite mezunlarının yüzde 73.6'sının, lisans üstü mezunlarının ise yüzde 77.6'sının kısmen bilgisinin olduğu görülmektedir.

Bu veriler ışığında eğitim durumu ne olursa olsun katılımcıların çoğunluğunun eğitim sistemi hakkında kısmen bilgisinin olduğu görülmektedir.

Eğitim durumu ile MEB'in 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarının yeterlilik düzeyi arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla karşılaştırma tablosuna bakıldığında ($X^2=38.159$; $df=16$; $p<0,05$); eğitim düzeyiyle bilgilendirme çalışmalarının yeterli bulunması arasında anlamlı farklılık vardır ($p<0,05$). Okur-yazar eğitimlilerde yüzde 50.0'lik kesim; İlk öğretmenlerde yüzde 22.6'lık kesim; Lise eğitimlilerde yüzde 17.5'lik kesim; Üniversite eğitimlilerde yüzde 10.2'lik kesim; Lisans üstü eğitimlilerde yüzde 5.2'lik kesim MEB'in 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarını yeterli bulmaktadırlar. Buna göre katılımcıların eğitim seviyesi yükseldikçe MEB'in 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarını yeterli bulma düzeyi düşmektedir. Ortaya çıkan bu sonuçlar toplumda eğitim seviyesi düşük insanların bilgilendirme çalışmalarını yeterli bulduğunu, yüksek eğitimlilerin ise mevcut durumu daha az düzeyde yeterli bulduğunu dolayısıyla daha yoğun bilgilendirme çalışmasına ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.

Ortalama aylık gelir ile Türkiye'nin eğitim sistemi hakkındaki düşünceler arasındaki ilişkiyi ortaya koymak için karşılaştırma tablosu oluşturulduğunda ($X^2=39.169$; $df=10$; $p<0,05$); gelir seviyesi yükseldikçe Eğitim sistemini başarısız bulanların oranının arttığı da görülmektedir. Buna göre aylık geliri 739 TL ve altında gelire sahip olanların yüzde 53.6'sı, 740-1500 TL arası gelire sahip olanların yüzde 56.5'i, 1501-2500 TL arası gelire sahip olanların yüzde 60.3'ü, 2501-3500 TL gelire sahip olanların yüzde 69.7'si, 3501-4500 TL gelire sahip

olanların yüzde 91.5'i ve 4501 TL ve üzeri gelire sahip olanların da yüzde 87.7'si Türkiye'nin eğitim sistemini başarısız bulmaktadırlar.

Çocuk sahibi olan katılımcılarla çocuk sahibi olmayan katılımcıların eğitim sistemine bakışlarında ise anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$). Bu nedenle değerlendirmeye tabi tutulmamıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

İnsanları eğiten, yetiştiren, bilgilendiren ve sosyalleştiren bir kurum olan eğitim sistemi halk tarafından bilinmeyi gerektirir. Çünkü halk tarafından bilindiği ölçüde başarı oranı, uygulanabilirliği ve kurallarına uyulma da artmaktadır. Bilinmesi ise onun tanıtılması, halka özümsetilmesi ile mümkün olabilmektedir. Halk, eğitim sistemini iş ve arkadaş çevresinden öğrenebildiği gibi ilişkide olduğu eğitim kurumlarından (okullardan), kitle iletişim araçlarından ve eğitim sisteminin en başında olan Milli Eğitim Bakanlığı'ndan öğrenebilme şansına sahiptir. Bu kaynaklar içerisinde en güvenilir, en doğru bilgilendirme kaynağı elbette Milli Eğitim Bakanlığı olarak görülmektedir.

Eğitim sisteminin hem planlayıcısı hem yürütücüsü olan Milli Eğitim Bakanlığı yapmış olduğu değişiklikleri halka (hedef kitleye) anlatmak ve yenilikler hakkında onları bilgi sahibi yapmak amacını taşımaktadır. Bunu yapabilesinin temel şartı ise, halkın anlayabileceği dille halkın ulaşabileceği araç, ortam ve enstrümanları kullanmaktan geçmektedir. Halka ne kadar inilebilirse, onlara ne kadar ulaşılabilirse başarı yüzdesi de o oranda artacaktır. Ancak günümüz kamu kuruluşlarında temel problem gerçek manada çift yönlü halkla ilişkiler çalışmalarının yapılamaması; daha çok kurum ve faaliyetlerinin halka tanıtılması amacıyla kamuyu bilgilendirme amaçlı çalışmaların yoğunluk kazanmasında yatmaktadır.

Bizde bu çalışmamızda 2012 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nın uygulamaya koymuş olduğu 4+4+4 Eğitim Sisteminin halka ne kadar anlatılabildiğini ortaya koymaya çalıştık. Literatür taraması ve alan araştırmasından oluşan çalışmamızın sonucunda şu verilere ulaşılmıştır:

- Katılımcıların büyük çoğunluğu geçmişten günümüze kadar uygulanan tüm eğitim sistemini başarısız bulmaktadırlar.
- İnsanlar 4+4+4 yeni eğitim sistemini gerekli görmekle birlikte planlamaya ve zamanlamaya dikkat edilmediği düşüncesini taşımaktadırlar.
- Toplumun çoğunluğu yeni eğitim sisteminin eğitimi genç nüfusu arttırmayı ve toplumun ortalama eğitim süresini yükseltmeyi amaçladığını düşünmektedir.

-Toplumun büyük çoğunluğu yeni eğitim sistemi hakkında yeterince bilgilendirilmediklerine inanmakta ve MEB'in bilgilendirme çalışmalarını yetersiz bulmaktadırlar.

-Halkın büyük çoğunluğu yeni eğitim sistemi hakkındaki bilgiyi kitle iletişim araçlarından almaktadır. Bu nedenle MEB, tanıtma çalışmalarında tv, radyo, internet, kitap, broşür gibi araçlardan daha fazla yararlanmalıdır.

-Türkiye'nin eğitim sistemini hem başarılı bulanların hem de başarısız bulanların büyük çoğunluğu yeni eğitim sisteminin gerekli olduğunu, adaleti sağladığını ama planlama yapılarak yapılması gerektiğini düşünmektedirler.

-Türkiye'nin eğitim sistemini başarısız bulanların önemli bir kesimi yeni eğitim sisteminin insanları oyalama amacını taşıdığını düşünmektedirler.

-Türkiye'nin yeni eğitim sistemi toplumun çoğunluğu tarafından tam anlamıyla bilinmemektedir.

- İnsanların, yeni eğitim sistemi hakkındaki bilgi düzeyleri azaldıkça, yeterince bilgilendirilmediklerine olan inanç düzeyi artmaktadır.

- İnsanların yeni eğitim sistemi hakkındaki bilgi düzeyleri düştükçe, arkadaş gruplarından bilgi alma düzeyleri artmaktadır.

-Her türden katılımcılar, MEB'in yeni eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarını yetersiz bulmaktadırlar.

- İnsanlardaki eğitim seviyesi düştükçe Türkiye'nin eğitim sistemini başarılı bulanların oranı; yükseldikçe de başarısız bulanların oranı artmaktadır.

-İnsanlardaki eğitim seviyesi yükseldikçe, 4+4+4 eğitim sistemi hakkındaki bilgilendirme çalışmalarını yeterli bulma düzeyi düşmektedir.

-Gelir seviyesi yükseldikçe eğitim sistemini başarısız bulanların oranı, gelir seviyesi düştükçe de başarılı bulanların oranı artmaktadır.

Öneriler; çalışmamızdan ortaya çıkan sonuçlara göre Milli Eğitim Bakanlığı yeni eğitim sistemi 4+4+4'ü halka anlatma noktasında hem kitle iletişim araçlarını hem de yazılı, basılı ve sözlü iletişim araçlarını daha yoğun kullanarak sistemi halka indirgemelidir. Devlet (kamu kuruluşları) halkı bilgilendirme çerçevesinde yapacağı çalışmalarda halkı iyi analiz etmeli, onların hangi araç ve ortamları daha fazla kullandıklarını, neleri daha fazla dikkate alarak fikir oluşturduklarını bilmesi gerekir. Çünkü bu durum yapılan tanıtımın başarı oranının yükselmesine neden olacaktır. ©

KAYNAKLAR

- BANKS, Kathleen Fearn (1996), *Crisis Communications: A Casebook Approach*, Lawrance Erlbaum Associates Publishers, New Jersey.
- ERDOĞAN, İrfan (2006), *Teori ve Pratikte Halkla İlişkiler*, Pozitif Yayıncılık, Ankara
- GEÇİKLİ, Fatma (2008). *Halkla İlişkiler ve İletişim*, Beta Yayınları, İstanbul.
- GRUNİNG, James E. ve Gruning Larissa E. (2005), *Halkla İlişkiler ve İletişim Modelleri*, (Editör: E.James Gruning) "Halkla İlişkilerde ve İletişim Yönetiminde Mükemmellik", Rota Yayınları, s.307-348, İstanbul.
- GRUNİNG, E.James ve Hunt, Todd (1984), *Managing Public Relations*, Wadsworth/Thompson Learning, Newyork.
- HARRİSON, Shirley (2000), *Public Relations: An Introduction*, Thomson Learning, London.
- KAZANCI, Metin (1982), *Halkla İlişkiler*, Kuramsal ve Uygulamaya İlişkin Sorunlar, Savaş Yayınları, Ankara.
- MEMDUHOĞLU, Hasan Basri (2008), "Örgütsel Sosyalleşme ve Türk Eğitim Sisteminde Örgütsel Sosyalleşme Süreci" *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Aralık 2008, C.V, S.II, s.137-153, <http://efdergi.yyu.edu.tr>
- OKAY, Ayla ve Okay, Aydemir (2007), *Halkla İlişkiler Kavram Stratejisi ve Uygulamaları*, Der Yayınları, İstanbul.
- PELTEKOĞLU, Filiz Balta (2004), *Halkla İlişkiler Nedir*, Beta Yayınları, İstanbul
- SEZGİN, Murat (2007), *Meslek Yüksek Okulları İçin MEB-YÖK Uyumlu Halkla İlişkiler*, Yücediye Yayınları, Konya.
- TARHAN, Ahmet (2008), "Halkla İlişkiler Modelleri", *Halkla İlişkiler* (Editörler: Ahmet Kalender ve Mehmet Fidan) *Tablet Yayınları*, s.121-145, Konya.
- TORTOP, Nuri (2001), "Halkla İlişkilerin Gelişmesi ve Uyulması Gereken Temel İlkeleri", *Amme İdaresi Dergisi*, C.34, S.2, s.69-77
- VAROL, Muharrem (2002), *Siyaset ve Halkla İlişkiler*, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yayınları, Bişkek.
- (Yazarı Yok), (2012), *12 Yıl Zorunlu Eğitim Sorular-Cevaplar*, Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara.
- İnternet adresleri;
- <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/04/20120411-8.htm>, (Erişim Tarihi: 05.12.2012)
- <http://www.meb.gov.tr/haberler/haberayrinti.asp?ID=9731>, (Erişim Tarihi:05.12.2012)
- http://www.bigb.meb.gov.tr/www/bakan-dincer-zorunlu_egitim_ile_ilgili_gazetecilerin-sorulari, (Erişim Tarihi:05.12.2012)